

Wyrok z dnia 27 stycznia 1998 r.

II UKN 475/97

Podmiot gospodarczy, któremu powierzono czynności polegające na remoncie maszyn i urządzeń w ruchu zakładu górniczego, nie wykonuje robot górniczych w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154).

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Zbigniew Myszka.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 1998 r. sprawy z wniosku Stanisława G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w K. o emeryturę górniczą, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 25 czerwca 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu wyrokiem z dnia 9 grudnia 1996 r. oddalił odwołanie Stanisława G. od decyzji organu rentowego o odmowie przyznania prawa do emerytury górniczej na podstawie ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154). W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że wnioskodawca zgodnie z decyzją ZUS Oddział w K. z dnia 19 grudnia 1994 r. pobiera emeryturę pracowniczą i że do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął 31 lat okresów składkowych oraz 6 lat i 9 miesięcy okresów nieskładkowych oraz że w piśmie z dnia 15 lipca 1996 r. wniósł o przyznanie w miejsce dotychczasowej emerytury prawa do emerytury górniczej. Sąd ustalił, że wnioskodawca od 1 stycznia 1967 r. do 5 stycznia 1994 r. pracował w Fabryce Urządzeń Górnictwa

Odkrywkowego "F." SA w K., zaś przed podjęciem tej pracy od 30 listopada 1962 r. do 31 grudnia 1966 r. pracował w Kopalni Węgla Brunatnego "K." , jednak nie była to praca górnicza. Powołując się na wyjaśnienie Wyższego Urzędu Górniczego w K. z dnia 2 października 1996 r. oraz na przepis art. 5 ust. 1 pkt 4 wymienionej ustawy Sąd stwierdził, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w Fabryce Urządzeń Górnictwa Odkrywkowego "F." wykonywał niewątpliwie prace na rzecz Kopalni Węgla Brunatnego, lecz nie były to roboty górnicze i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 KPC oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu oddalił apelację wnioskodawcy wyrokiem z dnia 25 czerwca 1997 r. i podzielił stanowisko Sądu I instancji, że przedsiębiorstwo, w którym pracował wnioskodawca nie wykonywało robót górniczych dla kopalni w rozumieniu art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. Sąd uznał, że wykonywanie przez Fabrykę Urządzeń Górniczych "F." w K. remontów i napraw maszyn i urządzeń, czy też montażu i demontażu koparek oraz przenośników taśmowych na zlecenie Kopalni Węgla Brunatnego w K. nie daje podstawy do uznania, iż podmiot ten jest jednostką wykonującą pracę górniczą na rzecz kopalni stosownie do przytoczonego wyżej przepisu, a w konsekwencji do uznania zatrudnienia wnioskodawcy na zajmowanych stanowiskach za pracę górniczą stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 5 wymienionej ustawy.

Wnioskodawca zaskarżył powyższy wyrok kasacją zarzucając naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię oraz niewłaściwe zastosowanie, w szczególności art. 5 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin i przyjęcie, że odwołujący się był zatrudniony w jednostce, która nie wykonywała pracy górniczej na rzecz kopalni, a tym samym do uznania, iż nie nabył prawa do emerytury górniczej. Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uznanie, że nabył prawo do emerytury górniczej, ewentualnie o uchylenie wyroku Sądu II instancji i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu

emerytalnym górników i ich rodzin (jednolity tekst: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154) za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub mechanicznym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nakładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, jak też w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla kamiennego. Zgodnie z pkt 5 tego przepisu za pracę górniczą uważa się między innymi zatrudnienie pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu, także w kopalniach węgla brunatnego i podmiotach, o których mowa w pkt 4, określonych przez właściwych ministrów.

Kwestią sporną w przedmiotowej sprawie jest ustalenie, czy wnioskodawca, będąc zatrudniony w latach 1967-1994 w Fabryce Urządzeń Górnictwa Odkrywkowego "F." wykonywał prace górnicze w rozumieniu powyższych przepisów. Problemem tym zajmował się Wyższy Urząd Górniczy, który w piśmie z dnia 2 października 1996 r. [...], stwierdził, iż wykonywanie remontów i napraw maszyn i urządzeń, przy użyciu których wykonywane są roboty górnicze, nie jest elementem robot górniczych. Również z przepisów rozdziału 2 rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 października 1994 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy, prowadzenia ruchu oraz specjalistycznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w odkrywkowych zakładach górniczych (Dz. U. Nr 114, poz. 552) wynika, że robotami górniczymi są roboty przygotowawcze, udostępniające roboty strzałowe, urabianie, ładowanie i zwałowanie magazynowe oraz urabianie ręczne, hydromechaniczne i innymi metodami.

Wnioskodawca pracował w Fabryce Urządzeń Górnictwa Odkrywkowego "F." SA w K. na stanowisku kierownika naprawy maszyn i urządzeń, a następnie jako zastępca kierownika ruchu zakładu górniczego i zawiadowca odkrywki [...], sprawując nadzór nad robotami wykonywanymi na terenie Kopalń. Fabryka ta świadczyła na rzecz Kopalni prace przy remontach urządzeń górniczych, w tym koparek, co zgodnie z przytoczonymi wyżej przepisami ustawy i rozporządzenia nie stanowi elementów pracy górniczej. Słusznie zatem przyjęły Sądy obu instancji, że podmiot gospodarczy, któremu powierzono czynności polegające na remoncie maszyn i urządzeń w ruchu zakładu górniczego, nie wykonuje robót górniczych w rozumieniu prawa górn-

czego.

Z tych wszystkich względów i na podstawie art. 393¹² KPC Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

=====